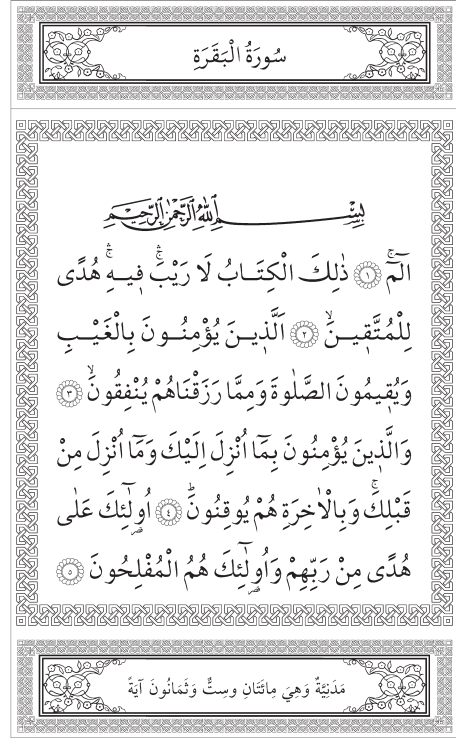

RAHMÂN RAHÎM ALLAH ADINA

1 *Elif-Lâm-Mîm!*¹

2 İŞTE kendisi hakkında hiçbir kuşkuya yer olmayan² bu ilâhî kelimeler, takvâ sahipleri³ için bir hidayet rehberidir;⁴ 3 o hidayete erenler ki, idraki aşan hakikatlere⁵ bütünüyle iman ederler, namazı istikamet üzere kılarlar,⁶ kendilerine sürekli lutfettiğimiz şeylerden (ihtiyaç sahiplerine) harcarlar;⁷ 4 ve onlar sana indirilene iman ederler, senden önce indirilene de;⁸ âhiretin varlığına dair ilâhî bilgiye mutmain bir kalple inanmışlardır.⁹

5 İşte onlar, Rablerinden gelen kusursuz bir rehberliğe tabidirler; ve işte onlar, evet onlardır sonsuz mutluluğa erenler.¹⁰

1 Bu harfler, Allah Rasulü'nün vahyi bir tek harfini bile zayıf etmeden ilettiğinin lafzi şahididirler. Ünlem, *Mukaattaât*'in "dikkat çekme" işlevine binaen konulmuştur. (Ayrıntı için iniş sürecinde ilk geçtiği 68:1'in ilk notuna bkz).

2 "Kuşku"nun (*rayb*) niteliği konusunda iki ihtimali var: 1) Kur'an'ın işleviyle ilgilidir ve "Muttakiler için hidayet olduğunda şüphe yok" anlamına gelir. 2) Kur'an'ın mahiyetiyle ilgilidir ve bu sûrenin 23. âyetindeki meydan okuma buna bir karşılıktır. Bizce kuşku vahyin kaynağına yöneliktir. Bu ise yalnız vahyin muhatabı olan Peygamber'e değil, aynı zamanda vahyin sahibi olan Allah'a da bir iftiradır (*Rayb* için bkz: 9:110, not 5. *Şekk* ile farkı için bkz: 34:54).

3 *Takvâ* tek bir sözcükle karşılanamayacak merkezi bir kavramdır (İlk geçtiği 91:8'in 8. nota bkz). Japon alim T. İzutsu'nun *takvâ*'nın anlamına dair yaptığı semantik kazı, kendisini "sorumluluk" kavramına ulaştırmıştı. Bu isabetli yorum, daha sonraki çalışmalarda benimsendi. Biz *takvâ*'yı, Allah'a izafetle kullanıldı-

ğında "Allah'a karşı sorumluluk bilinci" ile, yalnız olarak kullanıldığında "sorumluluk bilinci" ile karşıladık. Bazen de orijinal hâliyle bıraktık. Bunu sadece cümlelerin akışı ve dil estetiği açısından değil, kavramın bağlama göre değişen vurguları sebebiyle tercih ettik.

Aslında takvâ ilâhî fıtratın bilinçteki tezahürüdür. Kişi kendine emanet edilen fıtratını ne kadar korursa takvâya da o kadar yakın olur. Bu yüzdendir ki takvâ adında somutlaşan sorumluluk bilinci, emanet ve borçluluk bilincini içerir. Kişide emanet üzerine titreme hissi bir seviyeyi aşınca, bu emanetin sahibine borçluluk duygusunu tetikler. Bu da doğrudan alacaklı kimliğini merakı yöneltir. Nihayet merak arayışa arayış da bir seviyeyi aşınca hidayete götürür. "Muttakiler için hidayettir" in açıklaması işte budur.

4 "Muttakiler için hidayettir" anlamındaki *huden li'l-muttakîn*'i "hidayete erenler için takvâ kaynağıdır" anlamına gelen *takven li'l-muhtedîn* gibi anlamamak gerekir. İbarede "hidayet